

[Ole Bjørn Kraft.]

Regeringen har erklæret, at den er meget forhandlingsvillig. Men det for os afgørende spørgsmål er: Er det muligt for os at betro finansministeren og den socialdemokratiske regering disse store midler? Forhandlingsvilje om enkeltheder er ikke nok; der må også skabes tillid til, at den fremtidige politik ikke igen slår i stykker, hvad nu skal bygges op.

Ser vi på, hvad der er sket indtil nu: boligstøttens udvidelse i foråret 1954 trods vore advarsler og kreditudvidelsen straks efter finansministerens tiltræden, er der ikke mange holdepunkter for tillid til, at ofrene denne gang skal være prisen værd.

Ser vi på, hvad regeringen ønsker for fremtiden, er det heller ikke egnet til at styrke optimismen med hensyn til en ændring. Det er ikke mere end fem måneder siden — lige efter septemberforliget og midt under valutakrisen — at finansministeren i Nakskov udtalte — jeg håber, jeg må bringe et citat —:

„Det er ikke spørgsmålet, om vi har råd til at gennemføre de reformer, socialdemokratiet har på sit program, men om vi har råd til at lade være, der er det vigtigste i den foreliggende situation. Når oppositionen gør sine økonomiske betæneligheder gældende, er det vist ikke så meget på grund af landets økonomi, som fordi de borgerlige er klar over, at en gennemførelse af de pågældende reformer vil betyde en ændring i samfundets struktur, en ændring, som vil give sig udslag i større udligning af klasseforskellene i løbet af næste generation.“

I sin tale i dag har den højtærede finansminister ikke med et eneste ord afsvoret sit syn på, hvordan han ønsker udviklingen lagt tilrette i de kommende år. Forstår ministeren, at det er nødvendigt før noget andet, før nye store reformplaner, at skabe stabilitet og fasthed i vort lands økonomi? På dette punkt er der ikke skabt klarhed. Vil den høje regering erkende, at den politik, som har fundet udtryk i dens reformer og programmer, ikke lader sig realisere, eller vil den benytte de forslag, den nu har fremsat, til at søge dem realiseret? Er den høje regering rede til at acceptere en helt ny politik? Det indtryk, regeringen vil

give os af sin helhedsstilling til disse spørgsmål, vil blive afgørende for vor holdning.

Bertel Dahlgaard: Jeg skal først knytte nogle få ord til spørgsmålet om den økonomiske udvikling.

Da vi i september måned i fjor behandlede valutaspørgsmålet og de kriselovforslag, der da blev fremsat, var valutabeholdningen i løbet af sommeren formindsket med mellem 400 og 500 mill. kr. Denne formindskelse skyldtes et stærkt øget forbrug, der dels havde sin årsag i en af lønforhøjelser øget købeevne, dels i større foderstoffølsler og stærkt forøget indførsel af motorkøretøjer og kaffe. Heroverfor blev der ved september kriseforanstaltninger grebet ind med forøgede afgifter på spiritus og cigaretter, forhøjelse af jernbanernes persontakster, begrænsning af køb på afbetaling, øget støtte til eksporten, præmiering af opsparing og begrænsning af den økonomiske aktivitet, navnlig med hensyn til byggeriet og det offentlige anlægsvirksomhed, hvorved der opnåedes betydelige besparelser under staten. Og endelig gennemførtes en ikke uvæsentlig besparelse på de militære udgifter. Overskuddet på statens samlede budget forøgedes ved de trufne foranstaltninger med omtrent 300 mill. kr.

Som bekendt havde det radikale venstre et betydeligt ansvar for disse foranstaltningers omfang og karakter, medens venstre og de konservative nægtede at medvirke ved nogen som helst foranstaltning og endog nægtede at give nogen som helst oplysning om, hvilke foranstaltninger de to partier ønskede truffet.

Jeg vil gerne minde om, at det radikale venstres synspunkt dengang var, at man ved denne kriselovgivning skulle undgå en forhøjelse af de direkte skatter, at man skulle gennemføre betydelige besparelser i statsudgifterne, og at man tillige i størst muligt omfang skulle undgå at lægge øgede byrder på erhvervslivet.

I de følgende måneder begyndte de trufne foranstaltninger at virke, selvom disse virkninger på visse områder først kunne slå igennem efter længere tids forløb. Der indtrådte derefter lidt efter lidt større stabilitet i valutasisituationen, nedgangen i valutabeholdningen afløstes af nogen opgang, og